

RO.0002.16.2024

Wojewoda Dolnośląski

Działając w imieniu Rady Gminy Grębocice, w odpowiedzi na wezwanie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 10 stycznia 2025 r. znak: PN-N.4131.32.7.2024.AA2 do ustosunkowania się przez Radę Gminy Grębocice do zgłoszonych zastrzeżeń do uchwały tejże Rady nr XIV/81/2024 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie wyłączenia Gminy Grębocice z Powiatu Polkowickiego i włączenia Gminy Grębocice do Powiatu Głogowskiego (dalej jako: „uchwała”), poniżej przedstawiam stanowisko Rady:

1. Zarzut konieczności podania danych osobowych na karcie konsultacyjnej:

Z załączonych do pisma Wojewody Dolnośląskiego wystąpień Sekretarza Powiatu Polkowickiego, Rzecznika Praw Obywatelskich oraz „Obywatela Gminy Grębocice” wyjawia się zarzut podjęcia przez Radę Gminy Grębocice uchwały, która wymaga od osoby chcącej wziąć udział w konsultacjach społecznych podania przez tą osobę swoich danych osobowych na karcie konsultacyjnej (w tym numer PESEL).

Rada Gminy Grębocice w pierwszej kolejności wyjaśnia, że ustawa o samorządzie powiatowym, w przypadku podjęcia przez gminę inicjatywy o podziale powiatów (przy czym przez podział należy rozumieć m in. wyłączenie jednej gminy z terytorium powiatu z jednoczesnym włączeniem tej gminy do innego istniejącego powiatu), wymaga uprzedniego podjęcia przez tą radę uchwały o przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami gminy w tej sprawie. Na tej podstawie Rada Gminy Grębocice podjęła uchwałę w dniu 19 grudnia 2024 r. nr XIV/81/2024 w sprawie wyłączenia Gminy Grębocice z Powiatu Polkowickiego i włączenia Gminy Grębocice do Powiatu Głogowskiego. Zgodnie z art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy określa uchwała rady gminy. Na tej podstawie Rada Gminy Grębocice w §2 ust. 1 uchwały określiła, że uprawnionymi do udziału w konsultacjach są osoby posiadające w dniu konsultacji czynne prawo wyborcze i zamieszkują na terenie Gminy Grębocice. Oznacza to, że do udziału w konsultacjach uprawniony jest każdy pełnoletni mieszkaniec Gminy, który nie został prawomocnym orzeczeniem sądu ubezwłasnowolniony lub pozbawiony praw publicznych albo wyborczych.

Zapis ten wzorowany jest na rozwiązaniu przyjętym w przypadku udziału mieszkańców w referendum lokalnym. Zgodnie bowiem z art. 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym, w referendum mają prawo brać udział osoby stale zamieszkujące na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego, posiadające czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego tej jednostki.

Warto wskazać, że w przypadku utworzenia, połączenia, podziału i zniesienia gminy oraz ustalenia granic gminy, rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum lokalnego albo konsultacji społecznych (art. 4a ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym). W przypadku referendum lokalnego, uprawnionymi do udziału w nim będą wszyscy mieszkańcy gminy posiadający czynne prawo wyborcze. Dlatego Rada Gminy Grębocice za uprawniony uznaje zapis o możliwości udziału w konsultacjach społecznych w sprawie wyłączenia Gminy Grębocice z Powiatu Polkowickiego i włączenia Gminy Grębocice do Powiatu Głogowskiego wszystkich mieszkańców Gminy Grębocice posiadających czynne prawo wyborcze.

Zdaniem Rady Gminy Grębocice, jeżeli zapis §2 ust. 1 uchwały należy uznać za legalny, to do zachowania prawidłowego przebiegu konsultacji niezbędne jest podanie przez osobę w nich uczestniczącą swoich danych osobowych w postaci: imienia i nazwiska, nr PESEL oraz adresu zamieszkania. Jest to bowiem minimalny zakres danych osobowych umożliwiających weryfikację tego, czy osoba biorąca udział w konsultacjach społecznych jest osobą uprawnioną.

Zgodnie z podjętą uchwałą (§3 ust. 1 i §4 uchwały) konsultacje społeczne mają zostać przeprowadzone na zebraniach wiejskich zwołanych przez sołtysa na wniosek Wójta oraz poprzez złożenie ankiety w Urzędzie Gminy Grębocice (osobiście bądź za pośrednictwem przesyłki pocztowej). Brak wymaganych danych osobowych, nie pozwoli na weryfikację tego, czy w konsultacjach nie wezmą udziału np. osoby niepełnoletnie, nie mające zdolności do czynności prawnych, osoby niebędące mieszkańcami Gminy Grębocice, albo czy jedna osoba nie wypełniła więcej niż jednej karty konsultacyjnej, wpływając na wynik konsultacji w sposób nieuprawniony, tj. sprzeczny z założeniem konsultacji społecznych.

Sekretarz Powiatu Polkowickiego w swoim piśmie z dnia 07.01.2025 r. wskazała, że nie można żądać od mieszkańców podania nr PESEL w karcie do przeprowadzenia konsultacji i na poparcie tego twierdzenia przywołała rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego Nr NK-N.4131.137.79.2015/AS z dnia 26 listopada 2015 r. Wskazać należy jednak, że rozstrzygnięcie to dotyczyło odmiennego stanu faktycznego. Uchwała która została poddana rozstrzygnięciu nadzorcemu nie ograniczała kręgu osób uprawnionych do udziału w konsultacjach do osób pełnoletnich, stąd nie zachodziła tam konieczność badania pełnoletności osób biorących udział w konsultacjach. Nadto organ nadzoru stwierdził nieważność uchwały w tej części, w której wymagane było podanie nr PESEL osób, które popierały wniosek o przeprowadzenie konsultacji społecznych, a nie od osób biorących udział w konsultacjach społecznych.

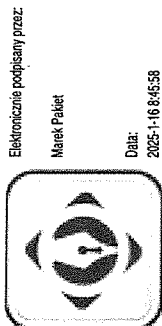
2. Zarzut sprzeczności procedury przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w uchwałach Rady Gminy Grębocice:

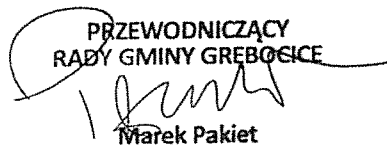
Sekretarz Powiatu Polkowickiego w piśmie z dnia 07.01.2025 r., czyniąc zarzuty do uchwały wskazał także, że uchwała ta określa zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w sposób sprzeczny z uchwałą Rady Gminy Grębocice Nr XII/83/2019 z dnia 20 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Grębocice.

Odnosząc się do tego zarzutu Rada Gminy Grębocice w pierwszej kolejności wskazuje na odmienną podstawę prawną wydanych uchwał. Przepis art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, na podstawie którego została wydana uchwała Rady Gminy Grębocice Nr XII/83/2019, kwestię gminnych konsultacji społecznych reguluje w sposób abstrakcyjny. Natomiast wydanie rozporządzenia zmieniającego granicę powiatu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatu, w przypadku zainicjowania procedury zmiany granic powiatu przez właściwą radę gminy (art. 3b ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym), wymaga uprzedniego przeprowadzenia konsultacji przez tą gminę. Dlatego też rada gminy decydując się na przeprowadzenie takich konsultacji za każdym razem powinna podjąć uchwałę, regulującą zasady i tryb przeprowadzenia takich konsultacji. O zasadności podjęcia takiej uchwały świadczą także pośrednio zapisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic powiatów oraz ustalania i zmiany nazw powiatów i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1208), które w §2 ust. 2 pkt 1 obliguje wnioskodawcę do załączenia do wniosku o podział powiatu uchwałę w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami.

Dlatego też zdaniem Rady Gminy Grębocice dopuszczalne jest stosowanie odmiennych zasad i trybów przeprowadzania takich konsultacji z mieszkańcami. Określanie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy co do zasady pozostaje wyłączną kompetencją danej rady gminy (art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym).

Na marginesie wskazać należy, że różnica w zakresie osób uprawnionych do udziału w konsultacjach dotyczy tego, że w uchwale Rady Gminy Grębocice Nr XII/83/2019 z dnia 20 sierpnia 2019 r. do udziału w konsultacjach uprawniony był każdy pełnoletni mieszkaniec Gminy Grębocice, a w uchwale nr XIV/81/2024 Rady Gminy Grębocice z dnia 19 grudnia 2024 r. do udziału w konsultacjach uprawniony jest każdy mieszkaniec Gminy Grębocice posiadający czynne prawo wyborcze (tj. osoba pełnoletnia, która nie została prawomocnym orzeczeniem sądu ubezwłasnowolniona lub pozbawiona praw publicznych albo wyborczych).

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY GRĘBOCICE

Marek Pakiet

